

2. *Вінник О. М.* Корпоративна форма державно-приватного партнерства: проблеми правового забезпечення на тлі зарубіжного досвіду [Текст] : монографія / О. М. Вінник. – Суми : МакДен, 2012. – 204 с.

3. *Геєць В. М.* Суспільство, держава, економіка: феноменологія взаємодії та розвитку / В. М. Геєць. – К.: Ін-т екон. та прогнозув. НАН України, 2009. – 864 с.

4. Державно-приватне партнерство в контексті управління державними інвестиціями в Україні [Електронний ресурс] : звіт Світового банку. – Режим доступу : <http://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=eff478d9--01bc-425c-9c43-aeab9fba735c&title=ZvitSvitovogoBanku-derzhavnoprivatne-PartnerstvoVKontekstiUpravlinniaDerzhavnimiInvestitsiiamiVUkraini>.

5. *Єфименко Т. І.* Державно-приватне партнерство в системі регулювання економіки [Текст] : монографія / Т. І. Єфименко. – К. : [б. в.], 2012. – 371 с.

Жукова Н.В.

аспірант

Національний інститут стратегічних досліджень (НІСД), м. Київ

ЗАСТОСУВАННЯ МЕХАНІЗМУ МІЖМУНІЦИПАЛЬНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА У ПРОЦЕСІ БЕЗПЕЧНОГО СТАЛОГО РОЗВИТКУ МАЛИХ МІСТ УКРАЇНИ

Економічна безпека малих міст є критичним фактором для розвитку регіональної економіки України, формування та розвитку її людського та інноваційного капіталу. Її забезпечення безпосередньо пов'язане з розробкою та впровадженням універсальних механізмів стимулювання економічного зростання, серед яких провідна роль належить механізму міжмуниципального співробітництва (далі – ММС).

В умовах недосконалої адміністративно-територіальної системи та обмеженості фінансових ресурсів громади малих міст не спроможні самостійно вирішувати комплексні соціально-економічні проблеми власних територій. За цих обставин ММС як інноваційна форма місцевого розвитку та модель об'єднання зусиль і засобів місцевих громад для вирішення спільних проблем і використання спільних можливостей є ефективним інструментом покращення динаміки соціально-економічного зростання та зміцнення економічної безпеки малих міст України.

Практика країн Європи свідчить, що найефективнішими сферами застосування механізмів ММС у малих містах є збір та утилізація сміття, водопостачання та водовідведення, туризм, будівництво та утримання доріг, громадський транспорт, об'єкти культури та освіти. Зокрема, у Франції ММС вважають найважливішим інструментом державної політики в галузі територіального управління [1].

Питання надання якісних послуг водопостачання і водовідведення є невідкладним для малих міст України. Нестача об'єктів водовідведення, включаючи централізоване водовідведення (каналізацію) і очисні спорудження каналізації, які належним чином експлуатуються й фінансуються, підвищує ризики забруднення водних ресурсів і зсувів, створюючи загрози добробуту мешканців міста і перешкоджаючи сталому соціально-економічному зростанню міста в цілому. Розвиток і (або) реконструкція відповідних систем водовідведення потребують чималих зусиль з боку органів місцевого самоврядування. Адже водогосподарчі системи малих міст, як правило, занадто малі й роздроблені для того, щоб забезпечити одержання доходів, а потенціал, необхідний для їхньої експлуатації та поточного ремонту й утримання, здебільшого відсутній. Саме тому досвід країн Європи щодо впровадження механізму ММС у цій сфері має неабияке значення.

Міжмуніципальне співробітництво у малих містах Європи у сфері водовідведення та водопостачання базується, в першу чергу, на моделі регіоналізації. Остання представляє собою агрегування шляхом об'єднання малих міст у кластери й створення в кожному кластері одного суб'єкта, що обслуговує системи водовідведення і водопостачання в цьому кластері. Для віддалених малих міст або малих міст з низьким рівнем транспортної мобільності прийнятним є поняття «функціональної регіоналізації» як можливості удосконалення керування децентралізованими системами (муніципальними компаніями, малими приватними операторами або асоціаціями споживачів питної води) і створення регіональних некомерційних організацій, які надаватимуть організаціям водопостачання і водовідведення певні технічні послуги (експертні знання, послуги з проведення лабораторних досліджень, виявлення витоків і аналогічні послуги, але не основні послуги водопостачання та водовідведення).

Для надання послуг водовідведення деякі з європейських країн віддали перевагу регіоналізації (наприклад, Англія, Італія, Румунія і

Болгарія). Інші країни (наприклад, Сербія, Хорватія, Данія, Польща) діють за принципом децентралізації, коли за надання організованих послуг водопостачання та водовідведення відповідають муніципальні влади (є приклади існування власних підприємств водопостачання та водовідведення в малих містах). У децентралізованих системах для підвищення ефективності надання послуг або розширення можливостей одержання фінансування для капіталовкладень деякі муніципалітети ухвалюють рішення щодо співробітництва на добровільних засадах.

У Франції за надання послуг водопостачання та водовідведення відповідають муніципалітети, і багато малих міст вирішили об'єднати зони обслуговування для підвищення ефективності послуг з укладенням договорів про участь приватного сектору. Місцевий представник центрального уряду (префект) має право розпорядитися про створення запропонованих агрегованих структур і встановити їхню форму або вплинути на їхнє створення й форму. Зокрема, префект може застосовувати принцип «територіальної спадкоємності», згідно з яким у всіх агрегованих комунальних послуг повинна бути загальна географічна границя для підвищення погодженості групи надаваних послуг з технічної точки зору [2].

Регіоналізація операторів водопостачання і водовідведення Румунії мала метою консолідацію усього сектору, але умови отримання грантів фонду згуртування ЄС, обмежили кількість аплікантив, тому число муніципальних підприємств водопостачання та водовідведення зменшилось. Між тим обрання моделі регіоналізації сприяло концентрації послуг, що надавались групі муніципалітетів малих міст у межах географічної зони, та мали метою забезпечення водопостачання та водовідведення в 2600 населених пунктах з населенням більш 2000 людей шляхом концентрації керування послугами водопостачання та водовідведення в руках приблизно 50 операторів, що володіють більшим потенціалом («регіональних операційних компаній» [3].

Досвід європейських країн, зокрема фінансова самодостатність громад і стимулювання ММС у малих містах, має бути запроваджений в Україні з урахуванням специфіки та географічних, демографічних і соціально-економічних особливостей територій і спрямований на економічне зміцнення безпеки держави.

Список використаних джерел:

1. West K., 2007. Inter-municipal cooperation in France: Incentives, instrumentality and empty shells. In: Hulst R., van Montfort A. (eds), Inter-municipal cooperation in Europe. Springer, Dordrecht: 67–90.

2. Approachesto Private Sector Participationin Water Services. Toolkit. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <http://siteresources.worldbank.org/INTINFNETWORK/Resources/ApproachestoPrivateParticipationWaterServices.pdf>

3. GUIDE on the regionalization of drinking water and wastewater services. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.amac.md/Biblioteca/data/28/09/04/01.1.pdf>

Шишак А.О.

аспірант,

Національна академія державного управління
при Президентіві України, м. Київ

ІННОВАЦІЇ В ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ

В сучасних умовах результативність публічного управління залежить від використання достатнього обсягу інноваційних форм і методів управління, так як старі методи нині не є ефективними. В Україні ця проблема ще більше актуалізується у зв'язку з новітніми викликами, які вимагають невідкладної модернізації системи публічного управління для прискорення соціальних і економічних змін і задоволення потреб суспільства [1].

Формування інноваційної стратегії з метою стимулювання інноваційного та соціально-економічного розвитку країни є одним з ключових завдань системи публічного управління. Інноваційний розвиток є необхідною передумовою забезпечення економічної незалежності України, дає змогу подолати значний розрив із передовими конкурентоспроможними державами. Це зумовлює актуальність розробки теоретичних і методологічних основ формування інноваційних стратегій, врахування чинників, важелів та інструментів врегулювання процесів інноваційного розвитку [2].

Інноваційний розвиток економіки в розвинутих країнах здійснюється за трьома основними моделями:

- розвиток, що базується на лідерстві в науці і реалізації великомасштабних проектів (США, Англія, Франція);